2026/1876

28.7.2026

SKLEP SVETA (SZVP) 2026/1876

z dne 23. julija 2026

o imenovanju posebnega predstavnika Evropske unije za Sahel

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji ter zlasti člena 33 v povezavi s členom 31(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Svet je 18. marca 2013 sklenil, da imenuje posebnega predstavnika Evropske unije (PPEU) za Sahel.

(2) Svet je 19. novembra 2024 sprejel Sklep (SZVP) 2024/2905 ([1]), s katerim je imenoval Joãoa CRAVINHA kot PPEU za Sahel. Mandat PPEU se izteče 31. avgusta 2026.

(3) Imenovati bi bilo treba PPEU za Sahel za obdobje 12 mesecev.

(4) PPEU bo mandat opravljal v razmerah, ki se lahko poslabšajo in bi lahko ovirale doseganje ciljev zunanjega delovanja Unije iz člena 21 Pogodbe

(5) Zagotoviti je treba usklajeno in učinkovito delovanje Unije v Sahelu, tudi z imenovanjem novega PPEU, ki bo vodil politični dialog, usklajevanje in izvajanje prenovljenega pristopa Unije k Sahelu, ob upoštevanju stališč držav članic.

(6) Pomembno je ohraniti zagon pri ukrepanju Unije, tudi s sklepi Sveta o Sahelu, in obenem še naprej izvajati prenovljeni pristop Unije k Sahelu, pri tem pa upoštevati stališča držav članic –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Posebni predstavnik Evropske unije

1. Birgitte MARKUSSEN se imenuje za posebnega predstavnika Evropske unije (PPEU) za Sahel od 1. septembra 2026 do 31. avgusta 2027. Svet lahko na podlagi ocene Političnega in varnostnega odbora (PVO) in na predlog visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: visoki predstavnik) odloči, da se mandat PPEU (v nadaljnjem besedilu: mandat) podaljša ali da predčasno preneha.

2. Za namene mandata je Sahel opredeljen kot območje, ki zajema Burkino Faso, Čad, Mali, Mavretanijo in Niger. PPEU po potrebi sodeluje tudi z državami na območju bazena Čadskega jezera ter drugimi državami in regionalnimi ali mednarodnimi subjekti znotraj in zunaj Sahela, vključno z Magrebom in Gvinejskim zalivom, zlasti pa s sosednjimi državami, na katere vpliva dinamika Sahela.

([1]) Sklep Sveta (SZVP) 2024/2905 z dne 18. novembra 2024 o imenovanju posebnega predstavnika Evropske unije za Sahel (UL L, 2024/2905, 19.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2905/oj).

Člen 2

Cilji politike

1. Na podlagi ciljev politike celostne strategije Evropske unije za Sahel, kot je bila sprejeta s sklepi Sveta z dne 16. aprila 2021, prilagojenega pristopa Unije v zvezi s Sahelom, o katerem je Svet za zunanje zadeve razpravljal 11. decembra 2023 in 19. februarja 2024, in prenovljenega pristopa Unije v zvezi s Sahelom, kot ga je ob upoštevanju stališč držav članic 20. novembra 2025 potrdil Svet za zunanje zadeve, je cilj mandata PPEU dejavno in prednostno prispevati k regionalnim in mednarodnim prizadevanjem za dosego trajnega miru, varnosti, stabilnosti in trajnostnega razvoja v regiji. PPEU si poleg tega prizadeva izboljšati kakovost, učinek in prepoznavnost večplastnega delovanja Unije v Sahelu ter spodbujati univerzalne vrednote in interese Unije. PPEU v skladu z usmeritvami Sveta pomaga visokemu predstavniku pri izvajanju prenovljenega pristopa Unije v zvezi s Sahelom, povezanega z vse večjimi tveganji negotovosti in nestabilnosti v regiji.

2. PPEU v skladu z mednarodnim pravom, vključno s spoštovanjem ozemeljske celovitosti, na celosten način prispeva k razvoju in uresničevanju prizadevanj Unije v regiji, tudi na političnem, varnostnem in razvojnem področju, ter k usklajevanju vseh instrumentov in deležnikov, relevantnih za ukrepanje Unije. PPEU prispeva k poglabljanju prizadevanj Unije za sodelovanje in usklajevanje z nacionalnimi, regionalnimi in mednarodnimi mehanizmi.

3. PPEU tesno sodeluje in se usklajuje s Svetom, Komisijo, Evropsko službo za zunanje delovanje (ESZD), delegacijami Unije, državami članicami in drugimi ustreznimi deležniki, zlasti z Združenimi narodi (ZN) in afriškimi organizacijami, zlasti Afriško unijo (AU) in Gospodarsko skupnostjo zahodnoafriških držav (ECOWAS).

Člen 3

Mandat

1. Da bi dosegli cilje politike iz člena 2, ima mandat, da::

(a) po potrebi in ob upoštevanju stališč držav članic dejavno prispeva k izvajanju prenovljenega pristopa Unije v zvezi s Sahelom ter usklajuje in nadalje razvija celostni pristop Unije na tem območju, da bi izboljšali splošno usklajenost in učinkovitost dejavnosti Unije v Sahelu ter podpirali učinkovito strateško komuniciranje;

(b) sodeluje, tudi v okviru diplomacije z ločenimi srečanji s posameznimi stranmi (shuttle diplomacy) in političnega sodelovanja na visoki ravni z vladami in regionalnimi organizacijami, ter v okviru mirovnih sporazumov in mednarodnih pobud, povezanih z mediacijo in reševanjem sporov, z vsemi zadevnimi deležniki v regiji, vključno z mednarodnimi organizacijami, ženskami, mladino, civilno družbo in diasporami ter državami Magreba, zahodne Afrike in na območju bazena Čadskega jezera, da bi pospešili uresničevanje ciljev in interesov Unije ter tako prispevali k boljšemu razumevanju in pozitivni podobi vloge Unije v Sahelu in njegovi neposredni okolici;

(c) zastopa in spodbuja interese in prepoznavnost Unije v ustreznih regionalnih in mednarodnih forumih ter v vseh drugih procesih, pomembnih za stabilnost regije;

(d) spodbuja popolnoma usklajeno in celostno ukrepanje Unije v regiji na podlagi vseh ustreznih instrumentov, vključno z razvojnim sodelovanjem, evropskim mirovnim instrumentom in dejavnostmi držav članic ter podporo Unije za krizno upravljanje in preprečevanje konfliktov z ukrepi skupne varnostne in obrambne politike Unije (SVOP) ter prizadevanji za stabilizacijo na regionalni in nacionalni ravni, vključno s tistimi na področju reforme varnostnega sektorja in razoroževanja, demobilizacije in ponovnega vključevanja nekdanjih borcev ter kulturne dediščine v konfliktih in krizah;

(e) še naprej tesno sodeluje z ZN, zlasti s posebnim predstavnikom generalnega sekretarja za zahodno Afriko in Sahel, AU in njenim posebnim predstavnikom za Mali in Sahel, ECOWAS, Komisijo za Čadsko jezero ter drugimi vodilnimi nacionalnimi, regionalnimi in mednarodnimi deležniki, vključno z drugimi posebnimi odposlanci za Sahel;

(f) pozorno spremlja in analizira vpliv temeljnih vzrokov za nestabilnost in dolgoročne trende v regiji ter o tem poroča, vključno s podnebnimi spremembami, izgubo biotske raznovrstnosti, pašnim nomadstvom, neustrezno prehransko varnostjo in dostopom do naravnih virov, zlasti zemlje in vode, ter spodbuja trajnostno gospodarjenje z naravnimi viri in sodelovanje v zvezi z njimi za krepitev stabilnosti ter podpira prizadevanja za zajezitev širjenja nestabilnosti, pri čemer posebno pozornost namenja varnostno najranljivejšim regijam in regionalnim pobudam za spodbujanje čezmejnega sodelovanja v zvezi s tem, tudi med zahodno afriškimi obmorskimi državami in državami Sahela;

(g) pozorno spremlja druge regionalne in čezmejne razsežnosti izzivov, s katerimi se sooča regija, vključno s terorizmom, radikalizacijo, organiziranim kriminalom, hibridnimi in kibernetskimi grožnjami, tihotapljenjem orožja, trgovino z ljudmi in tihotapljenjem, nedovoljenim prometom s prepovedanimi drogami, pomanjkanjem varnosti na morju, begunskimi in migracijskimi tokovi ter s tem povezanimi nezakonitimi finančnimi tokovi;

(h) pozorno spremlja humanitarne, politične, varnostne in razvojne posledice velikih pritokov beguncev in migrantov, vključno z notranje razseljenimi osebami, in po potrebi sodeluje v dialogih o migracijah z ustreznimi organi in deležniki ter splošneje prispeva k migracijski politiki Unije in begunski politiki v zvezi z regijo v skladu s cilji in interesi Unije, da bi s pristopom celotne poti spodbujali plodno sodelovanje na področju migracij;

(i) prispeva k izvajanju zadevnih sklepov Sveta o preprečevanju terorizma in nasilnega ekstremizma ter boju proti njima, vzdržuje redne politične stike na visoki ravni z državami, ki sta jih prizadela terorizem in mednarodni organizirani kriminal, ter zagotavlja ključno vlogo Unije v prizadevanjih za boj proti terorizmu in mednarodnemu organiziranemu kriminalu;

(j) pozorno spremlja politične, varnostne in razvojne posledice humanitarnih kriz v regiji, pri čemer upošteva povezavo med mirom, humanitarnostjo in razvojem, ter spodbuja dolgoročne regionalne rešitve za krize in konflikte;

(k) v sodelovanju s PPEU za človekove pravice prispeva k izvajanju politike Unije na področju človekovih pravic v regiji, v skladu z Akcijskim načrtom Unije za človekove pravice in demokracijo, smernicami Unije o človekovih pravicah, zlasti smernicami Unije o otrocih v oboroženih spopadih ter o nasilju nad ženskami in dekleti ter boju proti vsem oblikam diskriminacije do njih, pa tudi politiko Unije glede žensk, miru in varnosti, promovira vključenost in enakost spolov v državotvornih procesih v skladu z Resolucijo Varnostnega sveta ZN (RVSZN) 1325 (2000) in naknadnimi resolucijami o ženskah, miru in varnosti, vključno z RVSZN 2242 (2015), ter podpira izvajanje RVSZN 2250 (2015) o mladih, miru in varnosti;

(l) še naprej opazuje pravosodni sektor kot celoto in mehanizme odgovornosti, ki se lahko uporabijo za boj proti nekaznovanju, vključno s pripravo priporočil, vzdrževanjem rednih stikov z zadevnimi organi v regiji, tožilstvom Mednarodnega kazenskega sodišča in Uradom visokega komisarja ZN za človekove pravice ter sodelovanjem z zagovorniki in opazovalci človekovih pravic v regiji;

(m) poglablja znanje Unije o lokalnih pričakovanjih in lokalnih razmerah s pogostimi stiki v regiji, tudi z lokalnimi akterji, ter na podlagi temeljite in stalne analize razmer spodbuja razmislek in prispeva k zgodnjemu ukrepanju, prilagajanju ter strateški in dolgoročni viziji Unije v Sahelu.

2. Za izpolnitev mandata PPEU med drugim:

(a) po potrebi svetuje in poroča v zvezi z oblikovanjem stališč Unije v regionalnih in mednarodnih forumih ter tako proaktivno spodbuja diplomatske stike in ukrepe, ki krepijo celostni pristop Unije v zvezi s Sahelom;

(b) prispeva k temu, da se ohranja pregled nad vsemi dejavnostmi Unije ter tesno sodeluje z ustreznimi delegacijami Unije in državami članicami.

Člen 4

Izvajanje mandata

1. PPEU je odgovoren za izvajanje mandata, pri tem pa deluje pod nadzorom visokega predstavnika.

2. PVO ima prednostne stike s PPEU in je njegova glavna točka za stike s Svetom. PPEU v okviru mandata od PVO prejema strateške usmeritve in politične nasvete brez poseganja v pristojnosti visokega predstavnika.

3. PPEU sodeluje in se natančno usklajuje z ustreznimi oddelki ESZD.

Člen 5

Financiranje

1. Referenčni finančni znesek za kritje odhodkov, povezanih z mandatom (v nadaljnjem besedilu: odhodki), za obdobje od 1. septembra 2026 do 31. avgusta 2027 je 1 788 249,05 EUR.

2. Odhodki se upravljajo v skladu s postopki in pravili, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije.

3. Upravljanje odhodkov se uredi s pogodbo med PPEU in Komisijo. PPEU za odhodke odgovarja Komisiji.

Člen 6

Oblikovanje in sestava ekipe PPEU

1. PPEU je v okviru mandata in ustreznih razpoložljivih finančnih sredstev odgovoren za sestavo ekipe. Ekipa PPEU razpolaga s strokovnim znanjem o specifičnih vprašanjih politike, kot zahteva mandat. PPEU nemudoma in redno obvešča Svet in Komisijo o sestavi ekipe PPEU.

2. Države članice, institucije Unije in ESZD lahko predlagajo napotitev osebja za delo v ekipi PPEU. Plače takega napotenega osebja krije država članica, ki je osebje napotila, zadevna institucija Unije ali ESZD, kot je ustrezno. Na delo k ekipi PPEU se lahko napotijo tudi strokovnjaki, ki so jih države članice napotile v institucije Unije ali v ESZD. Člani mednarodnega pogodbenega osebja so državljani države članice.

3. Vse napoteno osebje ostane pod upravno pristojnostjo države članice, ki je osebje napotila, zadevne institucije Unije ali ESZD ter opravlja svoje obveznosti in ravna v interesu mandata.

4. Osebje PPEU je nameščeno skupaj z zadevnimi službami ESZD ali delegacijami Unije, da se zagotovi koherentnost in usklajenost njihovih dejavnosti.

Člen 7

Privilegiji in imunitete PPEU in članov ekipe PPEU

O privilegijih, imunitetah ter dodatnih jamstvih v zvezi s PPEU in člani ekipe PPEU, ki so potrebni za izpolnitev in tekoče izvajanje mandata, se doseže dogovor z državami gostiteljicami, kot je ustrezno. Države članice in ESZD v ta namen zagotovijo vso potrebno podporo.

Člen 8

Varnost tajnih podatkov EU

PPEU in člani ekipe PPEU spoštujejo načela in minimalne standarde varovanja tajnosti, določene s Sklepom Sveta 2013/488/EU ([2]).

Člen 9

Dostop do informacij in logistična podpora

1. Države članice, Komisija, ESZD in Generalni sekretariat Sveta zagotovijo PPEU dostop do vseh ustreznih informacij.

2. Delegacije Unije v regiji in države članice, kot je ustrezno, zagotavljajo logistično podporo PPEU in članom ekipe PPEU.

Člen 10

Varnost

V skladu s politiko Unije glede varnosti osebja, ki je v okviru operativnih zmogljivosti iz naslova V Pogodbe napoteno zunaj Unije, PPEU skladno z mandatom in na podlagi varnostnih razmer na območju, za katero je odgovoren, sprejme vse razumno izvedljive ukrepe za varnost vsega osebja, ki je pod njegovim neposrednim nadzorom, zlasti tako, da:

(a) na podlagi usmeritev ESZD pripravi poseben varnostni načrt, ki vključuje posebne fizične, organizacijske in postopkovne varnostne ukrepe, ki urejajo upravljanje varnih premikov osebja na območje, za katero je odgovoren, in znotraj njega, in upravljanje varnostnih incidentov, ter da pripravi načrt za ravnanje v nepredvidenih razmerah in načrt za evakuacijo;

(b) zagotovi, da je vse osebje, napoteno zunaj Unije, zavarovano za visoko stopnjo tveganja glede na razmere na območju, za katero je odgovoren;

(c) zagotovi, da je osebje, ki je napoteno zunaj Unije, vključno z lokalnim pogodbenim osebjem, pred prihodom na območje, za katero je odgovoren, ali ob prihodu nanj opravilo ustrezno varnostno usposabljanje glede na stopnjo ogroženosti, ki jo je za območje določila ESZD;

(d) zagotovi, da se izvajajo vsa dogovorjena priporočila, pripravljena na podlagi rednih varnostnih ocen, za visokega predstavnika, Svet in Komisijo pa pripravlja pisna poročila o izvajanju teh priporočil ter o drugih varnostnih vidikih v okviru rednih poročil o napredku in celovitega končnega poročila o izvajanju mandata iz člena 15.

([2]) Sklep Sveta 2013/488/EU z dne 23. septembra 2013 o varnostnih predpisih za varovanje tajnih podatkov EU (UL L 274, 15.10.2013, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/488/oj).

Člen 11

Poročanje

PPEU redno pripravlja poročila za visokega predstavnika. PPEU poroča redno tudi PVO ter po potrebi drugim pripravljalnim telesom Sveta. Redna poročila se razpošiljajo prek omrežja COREU. PPEU poroča tudi Svetu za zunanje zadeve. V skladu s členom 36 Pogodbe lahko PPEU sodeluje pri obveščanju Evropskega parlamenta.

Člen 12

Dostop do dokumentov in varstvo podatkov

1. PPEU uporablja pravila iz Uredbe (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ([3]) ter izvedbena pravila, določena v Sklepu visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 6. marca 2025 ([4]).

2. PPEU varuje posameznike pri obdelavi njihovih osebnih podatkov v skladu s pravili iz Uredbe (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta ([5]) ter z izvedbenimi pravili, ki jih za ESZD sprejme visoki predstavnik.

Člen 13

Usklajevanje

1. PPEU v okviru prenovljenega pristopa Unije v zvezi s Sahelom prispeva k enotnosti, doslednosti in učinkovitosti delovanja Unije ter pomaga zagotavljati, da se vsi instrumenti Unije in ukrepi držav članic uporabljajo ali izvajajo dosledno za doseganje ciljev politike Unije. PPEU si mora prizadevati za redne stike z državami članicami. Dejavnosti PPEU so usklajene z dejavnostmi ESZD, delegacij Unije in Komisije, pa tudi z dejavnostmi drugih PPEU, dejavnih v regiji. PPEU redno obvešča ESZD, delegacije Unije in misije držav članic v regiji.

2. PPEU je na terenu v tesnem stiku z ustreznimi vodji misije držav članic, vodji delegacij Unije in vodji misij v okviru SVOP. Ti po svojih najboljših močeh pomagajo PPEU pri izvajanju mandata. PPEU v tesnem sodelovanju z ustreznimi delegacijami Unije daje lokalne politične usmeritve vodji misije EUCAP Sahel Mali. PPEU in poveljnik civilne operacije se po potrebi medsebojno posvetujeta. PPEU je prav tako v stiku z drugimi mednarodnimi in regionalnimi akterji na terenu.

Člen 14

Subrogacija pravic

Za zagotovitev spoštovanja pravnih obveznosti, ki so jih prejšnji PPEU za Sahel prevzeli v zvezi s člani svojih ekip, javnimi naročili gradenj, blaga ali storitev ter najemom zemljišč, stavb ali drugih nepremičnin, PPEU nasledi take predhodne PPEU ter prevzame njihove pravice in obveznosti, razen obveznosti, ki izhajajo iz hudih kršitev, za katere so še naprej izključno odgovorni predhodni PPEU.

([3]) Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL L 145, 31.5.2001, str. 43, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj).

([4]) Sklep visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 6. marca 2025 o pravilih za obravnavo prošenj za dostop javnosti do dokumentov, ki jih hranijo posebni predstavniki EU (UL C, C/2025/1951, 31.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1951/oj).

([5]) Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

Člen 15

Pregled

Izvajanje tega sklepa in njegova skladnost z drugimi prispevki Unije za to regijo se redno pregledujeta. PPEU visokemu predstavniku, Svetu in Komisiji predloži redna poročila o napredku, do 31. maja 2027 pa celovito končno poročilo o izvajanju mandata.

Člen 16

Začetek veljavnosti

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju, 23. julija 2026

Za Svet

predsednik

T. BYRNE